

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besteding van de middelen uit het Vlaams Klimaatfonds (VKF) ter ondersteuning van energiebesparende werken en aankopen in toeristische logies

Samenvatting

Toerisme Vlaanderen geeft jaarlijks subsidies aan toeristische logies voor infrastructuurprojecten.

Met de logiessubsidieoproep 2024 wil de Vlaamse minister van Toerisme verder inzetten op het energiezuiniger maken van toeristische logiesuitbatingen.

De Vlaamse Regering neemt kennis van de aanpak voor het besteden van klimaatmiddelen in 2024 ten behoeve van energiebesparingswerken in toeristische logies en geeft haar goedkeuring aan de reservering van het vooropgestelde budget hiervoor.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD

- Beleidsdomein:
 - Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie
- Beleidsvelden:
 - Inhoudelijk structurelement: Toerisme

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 29 oktober 2021 werd door de Vlaamse Regering de visienota met betrekking tot de cofinanciering van middelen uit het Vlaams Klimaatfonds (hierna VKF) goedgekeurd (VR 2021 2910 DOC.1220/1).

De verdeling van de middelen binnen het fonds werd beslist door de Vlaamse Regering op 17 december 2021 en 25 februari 2022 (zie VR 2021 1712 DOC.0459/1BIS en VR 2022 2502 MED.0073/1BIS). Voor de heroriëntatie van de logiessubsidies ten behoeve van ecologische duurzaamheid en klimaatneutraliteit in toeristische logies werd een VKF-bijdrage gereserveerd van in totaal 2 miljoen euro.

Op 28 april 2023 besliste de Vlaamse Regering om 1 miljoen euro van dit gereserveerde budget toe te wijzen aan Toerisme Vlaanderen ten behoeve van energiebesparingswerken in toeristische logies via de oproep 2023 voor investeringssubsidies aan toeristische logiezen (VR 2023 2804 DOC.0461/1BIS).

2. INHOUD

Achtergrond

De Vlaamse Regering heeft op mijn voorstel 2 miljoen euro uit het VKF gereserveerd, met als doel de bestaande investeringssubsidies voor toeristische logiezen te heroriënteren richting ecologische duurzaamheid en klimaatneutraliteit.

Deze nota licht toe hoe in 2024 het resterende budget van deze gereserveerde klimaatmiddelen (1 miljoen euro) zal besteed worden ten behoeve van energiebesparingswerken in toeristische logies.

“Logiessubsidie toeristische logies” – oproep 2024

Net zoals in 2023, zal ook in 2024 de ondersteuning voor energiebesparende werken en aankopen in toeristische logies toegekend worden via de ‘logiessubsidie toeristische logies’ van Toerisme Vlaanderen.

Op basis van deze ‘logiessubsidie toeristische logies’ kan Toerisme Vlaanderen (binnen haar kredieten), na een open oproepprocedure, investeringssubsidies toekennen aan erkende toeristische logiezen voor infrastructuurprojecten, waaronder energiebesparende aankopen of werken.

De Vlaamse minister voor Toerisme bepaalt jaarlijks (al dan niet gedifferentieerd in functie van het type toeristisch logies):

- de specifieke aankopen en werken waarvoor dat jaar een investeringssubsidie kan aangevraagd en toegekend worden;
- de minimale kostprijs van die aankopen en werken;
- het subsidiepercentage en de maximale subsidie;
- de subsidie-enveloppe, desgevallend per subsidiabele uitgave.

Als bijlage het ontwerp van ministerieel besluit tot nadere bepaling van de voorwaarden voor de investeringssubsidies aan erkende toeristische logiezen voor de oproep 2024. Toerisme Vlaanderen zal deze oproep lanceren in het voorjaar van 2024.

Het adviescomité van het toeristische logies adviseerde dit ontwerp op 21 december 2023 (als bijlage).

Erkende toeristische logies zullen in 2024 een investeringssubsidie kunnen aanvragen bij Toerisme Vlaanderen voor de volgende energiebesparende werken en aankopen:

- 1) dak-, zoldervloer-, spouwmuur-, buitenmuur-, binnenmuur-, vloer-, of kelderisolatie met een U-waarde van maximaal 0,24 W/m²K (uitsluitend het isolatiemateriaal en de plaatsing hiervan);
- 2) isolatie van leidingen;

- 3) beglazing met een Ug-waarde van maximaal 1 W/m²K;
- 4) vensters (raamprofielen en hoogrendementsbeglazing) met een U-waarde van maximaal 1,5 W/m²K;
- 5) buitenschrijnwerk (deuren en poorten, met inbegrip van het kader) met een U-waarde van maximaal 2 W/m²K;
- 6) een warmtepomp (van het type geothermisch, lucht/lucht, lucht/water of hybride lucht/water), op voorwaarde dat die niet dient als vervanging voor een niet-fossiele installatie;
- 7) een warmtepompboiler, op voorwaarde dat die niet dient als vervanging voor een niet-fossiele installatie;
- 8) een zonneboiler, op voorwaarde dat die niet dient als vervanging voor een niet-fossiele installatie;
- 9) een warmtekrachtkoppeling-installatie op biomassa, op voorwaarde dat die niet dient als vervanging voor een niet-fossiele installatie;
- 10) een ventilatiesysteem (A, B, C of D), op voorwaarde dat het geplaatst wordt in een gebouw of ruimte waar nog geen ventilatiesysteem aanwezig is en na renovatie nog fossiel verwarmd wordt.

Voor al deze werken en aankopen kunnen middelen uit het VKF aangewend worden.

Deze werken en aankopen zullen voor maximum 40% gesubsidieerd worden.

Op basis van de ingediende kostenraming en offertes wordt per logies de maximaal toe te kennen subsidie berekend en vastgelegd op de begroting van Toerisme Vlaanderen. Deze kan nooit hoger zijn dan 150.000 euro, in het geval van een jeugdverblijf, en 100.000 euro, in het geval van een ander type van toeristisch logies.

Het bedrag van de subsidie dat effectief wordt uitbetaald, wordt berekend op basis van de ingediende facturen van de aankopen en werken waarvoor een subsidie wordt toegekend. Het bedrag van de subsidie dat wordt uitbetaald kan nooit hoger zijn dan het eerder vastgelegde maximaal toe te kennen subsidiebedrag.

De aanvrager heeft 2 jaren tijd om de aankopen of werken waarvoor de investeringssubsidie werd toegekend, te realiseren. Toerisme Vlaanderen kan na een gemotiveerde aanvraag deze termijn verlengen met maximaal 2 jaar.

Voor deze energiebesparende werken en aankopen in toeristische logies wordt voor 2024 een subsidie-enveloppe voorzien van in totaal 3,35 miljoen euro (waarvan 1,1 miljoen euro wordt gereserveerd voor de jeugdverblijven en 2,25 miljoen voor de andere logiescategorieën).

Co-financiering VKF

Berekening van de maximale cofinanciering vanuit het Vlaamse Klimaatfonds			
<i>(De berekening gebeurt automatisch op basis van de gegevens op het invulformulier)</i>			
Maatregel:	Energiebesparende investeringen bij toeristische logies 2024		
Aanvragende entiteit:	Toerisme Vlaanderen		
Parameter	Uitleg	Eenheid	Waarde

Investeringskost Vlaamse/lokale Overheid		euro	3.350.000,00
Investeringskost totaal		euro	8.375.000,00
Hefboom	<i>investeringskost totaal / investeringskost Vlaamse/lokale overheid</i>		2,50
Jaarlijkse nettobesparingen		euro	151.727,25
Levensduur		jaar	25,00
Totale nettobesparingen	<i>jaarlijkse nettobesparingen * levensduur</i>	euro	3.793.181,16
Totale kosten	<i>investeringskost totaal - totale nettobesparingen</i>	euro	4.581.818,84
Terugverdientijd	<i>investeringskost totaal / jaarlijkse nettobesparingen</i>	jaar	55,20
BKG-reductie		ton CO ₂ eq	14.087,58
BKG-reductie LULUCF		ton CO ₂ eq	0,00
BKG-reductie totaal		ton CO ₂ eq	14.087,58
Maatschappelijke kostenefficiëntie	<i>totale kosten / BKG-reductie totaal</i>	euro/ton CO ₂ eq	325,24
Overheids-kostenefficiëntie	<i>investeringskost Vlaamse/lokale Overheid / BKG-reductie totaal</i>	euro/ton CO ₂ eq	237,80
Cofinanciering bij onbekende kostenefficiëntie			0%
Maximaal cofinancieringspercentage o.b.v. overheids-kostenefficiëntie			30%

Voor de berekening van het broeikasreductiepotentieel (BKG) en de gemiddelde energiebesparing van deze maatregel gaan we er van uit dat de subsidieaanvragen voor de helft installaties zullen zijn en voor de helft bouwgerelateerde investeringen. De *levensduur van de investeringen* wordt hierdoor geschat op gemiddeld 25 jaar.

Door een gebrek aan specifieke data wordt, in samenspraak met VEKA, de berekening van de BKG-reductie gebaseerd op de gemiddelde energiebesparing die gerealiseerd wordt bij het plaatsen van verbeterde dakisolatie en het vervangen van de huidige beglazing en raamwerk door hoogrendementsbeglazing (met alu raamwerk) in een toeristisch logies. Binnen de gebouwschilinvesteringen zijn deze 2 subsidiabele investeringen namelijk het meest en minst kostenefficiënt.

Voor het inschatten van de energiewinst per jaar van beide investeringen werd gebruik gemaakt van de berekeningen met de Fluvius calculator van vorig jaar (zie VR 2023 2804 DOC.0461/1BIS). De energiewinst per jaar verhoudt zich op dezelfde manier tot de totale investeringskost (die dit jaar door het aangepaste maximale subsidiepercentage stijgt van 7,58 miljoen euro naar 8,375 miljoen euro).

Het broeikasreductiepotentieel (*BKG-reductie*) van de voorgestelde maatregel over de volledige levensduur van de investeringen (25 jaar) wordt hierdoor geschat op 14.087,58 ton CO₂eq.

Voor een gedetailleerde berekening van de BKG-reductie wordt verwezen naar het berekeningssjabloon in bijlage bij deze nota.

Rekening houdende met de stijging van de gasprijzen gedurende de levensduur van de investeringen, levert deze maatregel voor de logiessector een gemiddelde (netto) energiebesparing op van 151.727,25 euro per jaar; over een levensduur van 25 jaar geteld 3.793.181,16 euro *totale nettobesparingen*.

De *totale kost van deze maatregel* (de totale investeringskost van de overheid en de sector – de totale nettobesparingen gerekend over 25 jaar) bedraagt hierdoor 4.581.818,84 euro .

De *terugverdientijd* van de maatregel is dus 55,20 jaar (= de totale investeringskost van de overheid in de sector in verhouding tot de jaarlijkse nettobesparing).

De voorgestelde maatregel heeft een *overheids-kostenefficiëntie* van 237,80 euro/ton CO₂eq . Dit zijn de investeringskosten van de overheid in verhouding tot de totale BKG-reductie.

Conform het bestedingskader van het VKF moet de maatregel gedeeltelijk ook vanuit andere overheidsbudgetten worden gefinancierd.

Op basis van het sjabloon van VEKA (als bijlage) bedraagt het *maximale VKF-cofinancieringspercentage op basis van de kostenefficiëntie* van deze maatregel 30%.

Voor de overige noodzakelijke middelen (min. 70%), zal deze maatregel gefinancierd worden met een gedeelte van de middelen voorzien voor de logiessubsidie-oproep voor toeristische logies in 2024.

Voor de logiessubsidie-oproep 2024 wordt initieel 3 miljoen euro voorzien op de begroting van Toerisme Vlaanderen. 2,35 miljoen euro van dit budget zal voorzien worden voor energiebesparende werken en aankopen in toeristische logies.

Samen met 1 miljoen euro van de gereserveerde middelen uit het VKF, komt het totale budget voor energiebesparende werken en aankopen in toeristische logies via de logiessubsidies 2024 hiermee op 3,35 miljoen euro.

Hiermee wordt er voldaan aan de nodige cofinanciering vanuit Toerisme Vlaanderen (zoals berekend in het co-financieringssjabloon van VEKA) van minstens 70% (2,35 miljoen euro versus 1 miljoen euro).

Deze maatregel genereert hiermee een *totale investering* van minstens 8.375.000 euro in energiebesparende maatregelen in de toeristische logiessector (of een *hefboom tov. de investeringskost vanuit de overheid* van 2,50). De subsidie van Toerisme Vlaanderen voor deze energiebesparende werken en aankopen bedraagt namelijk 40%.

De beleidsindicatoren voor de evaluatie van de besteding van deze middelen uit het VKF zijn:

- inhoudelijk: de gerealiseerde CO₂-reductie op basis van kengetallen;
- financieel: de volledigheid van de aanwending van de beschikbare middelen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De Vlaamse Regering reserveerde 2 miljoen euro uit het VKF voor het heroriënteren van de logiessubsidies ten behoeve van ecologische duurzaamheid en klimaatneutraliteit in toeristische logies (zie VR 2021 1712 DOC.0459/1BIS en VR 2022 2502 MED.0073/1BIS).

Van dit gereserveerde budget werd in 2023 reeds 1 miljoen euro toegewezen aan Toerisme Vlaanderen ten behoeve van energiebesparingswerken in toeristische logies via de oproep 2023 voor investeringssubsidies aan toeristische logiezen, de zgn. 'logiessubsidie-oproep 2023' van Toerisme Vlaanderen (VR 2023 2804 DOC.0461/1BIS).

Het resterende gereserveerde budget (1 miljoen euro) zal door Toerisme Vlaanderen aangewend worden voor de oproep(en) voor logiessubsidies in 2024.

Deze middelen zullen bijkomend toegevoegd worden aan de 3 miljoen euro die worden voorzien binnen de begroting 2024 van Toerisme Vlaanderen voor de logiessubsidies.

Van dit initieel voorziene budget van 3 miljoen euro zal voor de oproep(en) voor logiessubsidies in 2024, 2,35 miljoen euro budget voorzien worden voor energiebesparende werken en aankopen. Het totale budget voor energiebesparende werken en aankopen in toeristische logies via de logiessubsidies 2024 komt hiermee op 3,35 miljoen euro (waarvan 1 miljoen euro voor de jeugdverblijven en 2,25 miljoen euro voor de andere logiescategorieën).

Hiermee wordt er voldaan aan de nodige cofinanciering vanuit Toerisme Vlaanderen (zoals berekend in het cofinancieringssjabloon van VEKA) van minstens 70%.

Deze cofinanciering vanuit Toerisme Vlaanderen zal worden aangerekend op begrotingsartikel SFO-ASQE5WJ-WT.

Het gunstige advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 10 december 2023 (als bijlage).

De Vlaamse minister bevoegd voor de Begroting verleende akkoord op 20 december 2023 (als bijlage).

B. ESR-TOETS

Er is geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De impact van het voorstel wordt opgevangen binnen het bestaande personeelsbestand.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Jaarlijks zal over de voortgang en de gerealiseerde emissiereducties van de maatregelen gefinancierd vanuit het VKF worden gerapporteerd aan de Vlaamse Regering volgens de timing en voorwaarden die door het VEKA worden bepaald.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. kennis te nemen van de wijze waarop middelen van het Vlaams Klimaatfonds worden besteed ten behoeve van energiebesparingswerken in toeristische logies via de oproep 2024 voor investeringssubsidies aan toeristische logiezen, en hiermee akkoord te gaan;
2. om hiervoor voor een budget van 1 miljoen euro vanuit het Vlaams Klimaatfonds toe te wijzen aan Toerisme Vlaanderen.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR